

Vacature

Het team van het Natuurrapport zoekt een medewerker, nl. een wetenschappelijk attaché voor de economische evaluatie van natuur en natuurbeleid (m/v). Je kan solliciteren tot 28 februari.

Meer info op www.inbo.be

Nieuwe oeververdedigingen langs de IJzer: een meerwaarde voor de natuur?

In de laatste tien jaar heeft Afdeling Bovenschelde van de N.V. Waterwegen en Zeekanaal (W&Z) geïnvesteerd in allerlei natuurvriendelijke vormen van oeververdediging en oeverinrichting langs de IJzer. Sinds 2005 loopt aan het INBO een evaluatieonderzoek, waarbij de ecologische kwaliteit van de verschillende verdedigingsstructuren en inrichtingswerken wordt onderzocht. De resultaten van dit onderzoek zullen

bruikbare kennis verschaffen voor natuurvriendelijke oeverinrichtingsmethodes, die tegelijk voldoen aan de lokale eisen van de waterwegbeheerder voor scheepvaart en veiligheid.

In 2005 startten we met de onderzoeksmodule waterkwaliteit (in samenwerking met de VMM), vegetatie en broedvogels.

Volgende oevertypes werden onderzocht:

- oude klassieke oeververdedigingen zoals betonkopbalken
- oevers aangelegd volgens de principes van natuurtechnische milieubouw: doorgroeitiegels, enkele palenrijen, houten dwarsplanken, vooroevers
- natuurlijke, onverdedigde oevers als referentie

In 2006 hebben we enkele brede oeverzones en paaiplaatsen onderzocht. Daarnaast verrichtten we slib- en ero-

siemetingen, in samenwerking met het Waterbouwkundig laboratorium. In 2007 zullen we het onderzoek verder toespitsen op aquatische ongewervelden, in samenwerking met de VMM.

Bij de brede oeverzone langs de IJzer te Mannekensvere (Middelkerke) werd een nieuwe dijk landinwaarts geplaatst en de oude oever werd deels afgegraven (zie foto). Tussen de oude en nieuwe oever werden drie plassen uitgegraven. Je kan hier zeldzame planten vinden zoals ruwe bies, zulte en selderij. Blauwborst, rietzanger, kleine karekiet, gele kwikstaart en bergeend broeden er. Visdiefje en dodaars gebruiken de plaats als voedsel- of rustgebied. Meer info vind je op www.inbo.be

Ann De Rycke,
ann.derycke@inbo.be, tel 02 558 18 32
Iris Verelst,
iris.verelst@inbo.be, tel 02 528 89 01
Kris Decler,
kris.decleer@inbo.be, tel 02 558 18 47

De wanorde van de rivier

Rivieren hebben de mens altijd gefascineerd. Hij probeert ze te temmen en er een orde aan op te leggen. Maar hoe meer je rivieren bekijkt, hoe meer wanorde je ontdekt.

In de reeks doctoraten van het INBO verscheen het doctoraat van Kris Van Looy dat dit thema belicht.

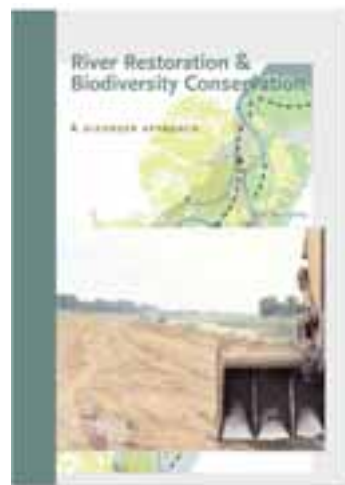
Riviersystemen worden gekenmerkt door dynamische evenwichten, niet alleen in de morfologie maar ook in de ecologie. Deze dynamische evenwichten worden gestuurd door de wisselwerking tussen het afstromende water en het doorstroomde landschap, die voortdurend verandert. Tegelijk doorkruisen onvoorspelbare elementen zoals extreme hoogwaters en verspreiding van soorten de evenwichten. Dit wanordelijke samenspel van krachten en gebeurtenissen bepaalt het leven in en om de rivier.

Ondanks die onvoorspelbaarheid zijn er toch enkele evenwichtsmaten, die als leidraad kunnen gelden voor een geslaagd rivierherstel. Het zijn een set van te respecteren maten die het specifieke karakter van het riviertraject tot uiting brengen. Deze hebben we trachten te identificeren in het onderzoek van de Maas. Belangrijke inzichten komen voort uit referentieonderzoek, onderzoek in proefprojecten langs de Grensmaas en onderzoek van soortgroepen of kenmerkende soorten van de rivier zoals oeverloopkevers, zwarte

populier, bittere wilg, maasraket of veldsalie.

De rivierwanordebenadering distilleert cruciale elementen van de rivierdynamiek uit een analyse van levensgemeenschappen op verschillende schaalniveaus binnen het riviersysteem. In het proefschrift beschrijven we de ontwikkeling van deze methode. We vertrekken van een conceptuele benadering op landschapsschaal en zoomen verder in op de sturende factoren in het riviersysteem van de Maas, van het niveau van de vallei tot op het niveau van gemeenschappen en soorten, habitats en microhabitats.

Je kan het doctoraat 'Van Looy, K. (2006). River restoration and biodiversity conservation : a disorder approach' raadplegen en bestellen op www.inbo.be

Kris Van Looy, kris.vanlooy@inbo.be, tel 02 558 18 59